

Ärende

Fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet 2012 inom ramen för kultursamverkansmodellen

Part

Landstinget Sörmland Kultur och utbildning, org.nr. 232100-0032, Box 314, 611 26 Nyköping

Kulturrådets beslut

Statens kulturråd beviljar Landstinget Sörmland statsbidrag med 24 092 000 kronor att fördelas i enlighet med förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet.

Utbetalning av statsbidraget sker kvartalsvis, utan rekvisition, till det plus- eller bankgirokonto som angivits i framställan.

Övriga villkor för beslutet om att bevilja statsbidrag framgår av *beslutsbilaga 1*.

Framställan

Landstinget Sörmland inkom den 3 november 2011 med en regional kulturplan som beskriver regionens prioriteringar i fråga om regional kulturverksamhet och fördelning av statliga medel i anslutning till denna. Kulturplanen har sammanställts och beslutats av Landstinget Sörmland. Planen har tagits fram i samverkan med länets kommuner och efter samråd med bl.a. företrädare för regionens professionella kulturliv och den ideella sektorn. Kompletterande information har lämnats vid ett tjänstmannamöte den 22 december 2011.

Ärendets beredning

Samråd i detta ärende har skett med myndigheterna/organisationerna i samverkansrådet. Samverkansrådet består av Riksarkivet, Riksantikvarieämbetet, Svenska Filminstitutet, Riksteatern, Nämnden för hemslöjdsfrågor, Kungliga biblioteket, Konstnärsnämnden, Länsstyrelserna (representerade av Länsstyrelsen i Södermanland) samt Kulturrådet. Diskussioner har även förts med Konstnärliga och litterära yrkesutövares samarbetsnämnd (KLYS) och Ideell Kulturrallians.

Ärendet har beretts inom Kulturrådets kansli och med samverkansrådets parter inför beslut av Kulturrådets styrelse.

Skäl för beslutet

Tillämplig reglering m.m.

Kulturrådet disponerar under budgetåret 2012 medel för fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet under anslag 1:6 ap.1 *Bidrag till regional kulturverksamhet* som uppgår till 1 278 295 000 kronor.

Kulturrådet beslutar om fördelning av detta statsbidrag till landstingen respektive Region Gotland med stöd av lag (2010:1919) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet samt i enlighet med förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet.

Landstinget Sörmland har inkommit med en regional kulturplan och är enligt lag (2010:1919) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet berättigade att ta emot och vidarefördela statsbidrag enligt förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet ur anslag 1:6 ap.1 *Bidrag till regional kulturverksamhet*.

Utgångspunkt för bedömning

Syftet med fördelningen av statsbidraget är enligt 6 § i förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet att bidra till att de nationella kulturpolitiska målen uppnås samt att ge ökade möjligheter till regionala prioriteringar och variationer. Bidragsgivning enligt denna förordning ska främja en god tillgång för länets invånare till

1. professionell teater-, dans- och musikverksamhet,
2. museiverksamhet,
3. biblioteksverksamhet,
4. konst- och kulturfrämjande verksamhet,
5. regional enskild arkivverksamhet,
6. filmkulturell verksamhet, och
7. främjande av hemslöjd.

De nationella kulturpolitiska målen är att: kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling. För att uppnå de nationella målen ska kulturpolitiken: främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor; främja kvalitet och konstnärlig förnyelse; främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas; främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan; samt särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

I förordningen (2007:1186) med instruktion för Kulturrådet anges att myndigheten i sin verksamhet ska integrera ett jämställdhets-, mångfalds- och barnperspektiv samt ett internationellt och interkulturellt utbyte och samarbete.

Av Kulturrådets regleringsbrev för 2012 framgår att regeringens kulturpolitiska prioriteringar under mandatperioden är: barns och ungas rätt till kultur, kulturarv för framtiden samt förbättrade villkor för den nyskapande kulturen.

Ett övergripande mål för Kulturrådets bidragsgivning är ett omfattande och varierat kulturutbud av hög kvalitet för alla i hela landet.

Kulturrådet har i beredningen tagit fasta på de utgångspunkter för kultursamverkansmodellen som presenterades i Kultursamverkansutredningen, att det statliga stödet bl.a. ska syfta till att utveckla den kulturella infrastrukturen, främja en regional mångfald genom att de skilda förutsättningar som kulturlivet har runt om i landet tas tillvara på bästa sätt och ge möjligheter för kulturskapare i hela landet att arbeta och utveckla sitt konstnärskap.

Enligt förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet ska kulturplanerna utarbetas efter samråd med det civila samhället och det professionella kulturlivet.

Enligt Kulturrådets bedömning bör det framgå av kulturplanen hur landstinget definierat civilsamhället och därmed också vilka man vänder sig till i dialogen. Vidare bör syftet med dialogerna framgå. Samtalet som förs

med det civila samhället måste ske på villkor som passar bägge parter. Landstingens ansvar är i första hand att diskutera med de parter som företräder en regional nivå.

På samma sätt som samråden med det civila samhället bör struktureras, måste också samråden med de professionella kulturskaparna ges en struktur. För några län kan ett samarbete som går över länsgränserna vara ett fruktbart sätt att arbeta med de professionella kulturskaparna. I utredningen "Spela samman" talas om att gruppen med professionella kulturutövare ska ges möjlighet att uppmärksamma kulturskaparnas roll i samhället och lyfta fram kulturens egenvärde. Samråden med de professionella kulturskaparna är en viktig länk för att kunna upprätthålla principen om armlängdsavstånd.

Enligt lagen (2009:724) om de nationella minoriteterna och minoritetsspråk ska det allmänna främja de nationella minoriteternas möjlighet att behålla och utveckla sin kultur. Av kulturplanen bör det framgå hur landstingen beaktar lagens intentioner inom kulturområdet.

Regeringen har under 2011 presenterat en strategi för genomförande av funktionshinderspolitiken för åren 2011-2016. Kulturrådet har som sektorsansvarig myndighet fått i uppdrag att stödja och driva på arbetet med att nå målen inom de delar av kulturområdet som ligger inom Kulturrådets ansvarsområde. Målen som ska uppnås är att:

- Samtliga kulturinstitutioner som får statsbidrag ska ha en handlingsplan för ökad tillgänglighet 2013.
- Samtliga kulturinstitutioner som får statsbidrag ska ha åtgärdat enkelt senast 2016.
- Samtliga kulturinstitutioner som får statsbidrag ska ha webbplatser och e-tjänster tillgänglighetanpassade senast 2016.

Kulturrådet gör under början av 2011 bl.a. med hjälp av landstingen/regionerna en kartläggning av området, en så kallad nollvärdesmätning. Arbetet med att förverkliga funktionshinderspolitikens mål bör fortsättningsvis finnas beskrivna i kulturplanerna.

Utgångspunkt för beräkningen av medelstilledningen 2012 är det statliga verksamhetsbidrag som 2011 beviljades de regionala kulturverksamheter som anges i 8 § förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet.

Bedömning

Kulturrådet har tillsammans med samverkansrådet granskat Sörmlands läns regionala kulturplan.

Kulturrådet konstaterar att kulturplanen har tagits fram i samverkan med kommunerna och efter samråd med kulturlivet samt den ideella sektorn i enlighet med förordningen.

Enligt Kulturrådets bedömning finns de sju områden som statsbidraget avser beskrivna i kulturplanen, vilket ger goda möjligheter till ökad samverkan inom kultursektorn och kan även utgöra en kraft i den lokala och regionala utvecklingen. I relation till de nationella kulturpolitiska målen och efter dialog med samverkansrådets parter har Kulturrådet valt att särskilt belysa följande delar av kulturplanen.

Sörmland har särskilt lyft kulturskaparnas villkor och har som ambition att förbättra förutsättningarna att verka i länet för kulturskaparna, exempelvis genom stöd i form av kompetensutveckling och samarbeten.

Landstinget Sörmland har på ett föredömligt sätt lyft fram mångfaldsfrågor inom ramen för samtliga sju områden. Barns och ungas rätt till kultur är mycket väl belyst och konkretiserat. Det finns höga ambitioner vad gäller såväl delaktighet som kvalitet på verksamhet riktad till barn och unga inom samtliga sju områden.

Inom teater-, dans- och musikområdet finns tydliga ambitioner att verka för såväl konstnärlig utveckling som tillgänglighet till kulturutbudet. Exempel på detta är bland annat satsningar på nyskrivet material och uppsökande verksamhet. Verksamheten för barn och unga är mycket väl utbyggd och man presenterar konkreta insatser för att få en ökad mångfald inom verksamheten, såväl i utbud som i organisation.

Länsmuseet flyttar till nya lokaler vilka kommer att ha hög tillgänglighet, i samband med flytten öppnar museet sina samlingar. I planen används begreppet om kulturarvsscenen där museer, arkiven, kulturmiljövärden, hemslöjden och det civila samhället samspelar.

Museet arbetar med att nå och engagera målgruppen "äldre" bl.a. genom fortsättningen av tidigare utvecklingsprojektet "kommer du ihåg". Samarbete, nya arenor och människors delaktighet är väsentliga delar av museets regionala profil. Länsmuseum har ambitionen att årligen producera minst en utställning med samtida konst.

En ny strategi för den samtida bild- och formkonsten ska upprättas. Bland annat prioriteras nya mötesplatser och interregionala samarbeten. Det konstpedagogiska arbetet ska utvecklas och de nya arenorna gäller också barn och unga. Samtidskonsten ska också möta andra konstarter. Eskilstuna kommun/Eskilstuna konstmuseum har med stöd av Kulturrådet under en följd av år drivit verksamheten vid Svenskt Barnbildarkiv. Arkivet har en aktiv insamling av barnbilder och också genom konstmuseet möjlighet att arrangera utställningar, seminarier m.m. Kulturrådet bedömer att verksamheten har såväl nationellt som regionalt och kommunalt intresse.

Inom den konst- och kulturfrämjande verksamheten i Sörmlands län finns samverkan kring barns och ungas rätt till kultur.

Inom arkivverksamheten finns ambitioner att vidareutveckla samverkan mellan arkiven och andra kulturinstitutioner, såväl regionalt som interregionalt. Samarbeten med forskare och högskolor ska utvecklas vidare. Det arkivpedagogiska arbetet riktat mot barn, unga och äldre ska utvecklas. Riktade insatser ska göras för att nå arkiven hos bl.a. invandrarorganisationer.

Inom filmområdet är arbetet med filmpedagogisk verksamhet, främjande av spridning och visning av kvalitetsfilm samt talangutveckling prioriterat. Man arbetar även interregionalt kring talangutveckling och växthusverksamhet. Man samverkar med kommuner och biografägare för att öka tillgängligheten till filmkonst, utveckla biografen som mötesplats och visa film med etnisk och kulturell mångfald.

Inom hemslöjdsområdet finns bra och tydliga beskrivningar av verksamheten och vilka utvecklingsområden man ser framför sig. Barn- och ungdomsverksamheten har en hög prioritet genom skapande skola, slöjdklubbar, slöjdhandledare. Hemslöjden är integrerad i övrig verksamhet och syns i många olika sammanhang. Ett samarbete inom KKN över

länsgränser kommer att påbörjas av hemslöjdskonsulenterna i Stockholms, Sörmlands, Västmanlands och Örebro län.

Inom biblioteksområdet finns ambitioner om att lyfta arbetet med litteratur som konstform. Länsbiblioteket Sörmland arbetar aktivt för att främja demokrati och minska utanförskapet genom projekt kring läsande, digital delaktighet och biblioteken som kulturella mötesplatser. Att stärka barns och ungas läsande är en av flera utvecklingsinsatser som planeras inom läsfrämjandeområdet. En utveckling av biblioteksrummet för att stimulera läsning och berättande är en prioriterad uppgift.

Landstinget Sörmland har angivit att den regionala och kommunala medfinansieringen räknas upp. Mot den bakgrunden föreslår Kulturrådet att även de statliga bidragen räknas upp med 1 procent. De medel som tidigare beviljats till Svenskt barnbildarkiv bör från och med 2012 ingå i kultursamverkans-modellen. Mot den bakgrunden föreslår Kulturrådet att Landstinget Sörmland utöver uppräknningen beviljas en höjning av anslaget med 340 000 kronor.

Kulturrådet föreslår att Landstinget Sörmland beviljas statsbidrag med 24 092 000 kronor, som Landstinget Sörmland enligt förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet ska fördela till verksamheter som får bidrag från landsting, kommun eller annan huvudman.

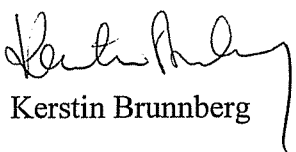
Handläggningen av ärendet

Detta beslut har fattats av Kulturrådets styrelse genom ordförande Kerstin Brunnberg och ledamöterna Benny Fredriksson, Charlotte Gyllenhammar, Karin Helander, Tebogo Monnakgotla, Lars Strannegård, Mats Wallenius och generaldirektören Kennet Johansson. Ärendet föredrogs för styrelsen av koordinatörerna Lisa Poska och Erik Åström.

I beredningen av ärendet har även avdelningschefen Benny Marcel, enhetscheferna Mika Romanus och Signe Westin, koordinatörerna Lotta Brilioth Biörnstad, Emma Larsson och Ellen Wettmark samt handläggarna

Cay Corneliuson, Anna Eineborg, Eva Ottosson, Jelena Jesic, Siv Junback, Jochum Landin, Magnus Lemark, Anna Selvåg, Per Svenson och Julia Sundberg deltagit.

På Kulturrådets vägnar

Kerstin Brunnberg

Lisa Poska

Erik Åström